

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

66. РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА И НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ, 25. МАЈ 2024.

Т Е С Т И З К Њ И Ж Е В Н О С Т И
ОСНОВНА ШКОЛА, 7. РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

(потпис ученика)

Попуњава комисија

Број бодова:

Време израде теста 90 минута! Тест има 20 задатака. Погрешан одговор не доноси ни позитивне ни негативне бодове.

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

1. Прочитај стихове из народне епске песме и одреди значење подвучене речи.

На Милићу Вујадиновићу,
Још је на њем' љепше одијело
На Вулићу, брату Милићеву,
На глави му чекркли челенка,
Баш челенка од дванаест пера,
Свако перо од по литру злата.

Реч *челенка* овде има значење: перјаница кацига перо на капи врх копља

Подвуци тачан одговор.

	1
--	---

2. Прочитај песму „Подне” и подвуци стихове који не припадају тој песми.

Љубичасте горе, гранитне, до свода,
Зрцале се у дну; мирно и без пене,
А твоја је душа пуна болног шума,
Тешка суза стала у дну тамних веђа.
Површина шушти и целива стене;
Свод се светли топал, стаклен, изнад вода.

	1
--	---

3. Пажљиво прочитај дати одломак и одговори на постављена питања.

Докле ћемо се ми овако састајати и напразно разговарати? Стока нам полипса без ‘ране, а још мало па ће нам и деца скапавати од глади заједно с нама. Ми морамо изабрати други начин, бољи и паметнији. Ја мислим да је најбоље да ми оставимо овај неродни крај, па да се кренемо у бели свет тражити бољу и плоднију земљу, јер се овако не може живети.

Тако је говорио некад, на неком збору, изнемоглим гласом један од становника неког неплодног краја. Где је и кад је ово било, то се, мислим, не тиче ни вас, ни мене. Главно је да ви мени верујете да је то било негде и некад у неком крају, а то је доста. Оно, додуше, некад сам држао да сам целу ову ствар ја сам однекуд измислио, али, мало-помало, ослободих се те страшне заблуде и сад тврдо верујем да је све ово што ћу сад причати било и морало бити негде и некад, и да ја то никад и ни на који начин нисам ни могао измислити.

Назив дела из кога је дати одломак је: _____

Писац дела је: _____

Књижевни род: _____

Књижевна врста: _____

	2
--	---

4. Подвуци одреднице које се односе на књижевно дело *Еолска харфа* Данила Киша.

ЦРНА ГОДРА АНДИ ПРВИ СВЕТСКИ РАТ ДЕДА ЕОЛ

	2
--	---

5. Присети се песме „Јутугунска јухаха“ Јована Ј. Змаја. Допиши реч (глагол) који недостаје.

А пролећем сваког года
Попне с' на брег Балакаха,
Па повиче громогласно:
_____ јухахаха!

	1
--	---

6. На основу датих одредница преопзнај о ком делу се ради и одговори на захтев.

ОПАНЧАР МАМИЦКЕН ИЗВЕШТАЧЕНА ЈОВАН АНЧИЦА
ОПАНЧАРЕВА ЖЕНА

	4
--	---

Назив књижевног дела је: _____

Назив књижевног рода: _____

Назив књижевне врсте: _____

Писац дела је: _____

7. На основу биографских података на линији напиши на ког се писца мисли.

Рођен је 1892. године у Београду, у породици која се доселила из Босне непосредно пре Првог српског устанка. Као ученик „Реалке” прву песму је објавио у београдском часопису „Дело”. Године 1910. завршава средњу школу са одличним успехом и бива ослобођен испита зрелости. Ушао је у рат као студент филозофије истрошеног здравља. Мобилисан је као обвезник из чиновничког реда. Радио је као писар у Министарству унутрашњих дела Краљевине Србије. Био је је учесник балканских ратова 1912. и 1913. године, као и Првог светског рата. Једна од његових познатих збирки песама је збирка „Песме бола и поноса”.

Име писца је: _____

	1
--	---

8. Попуни табелу тако што ћеш у празна поља уписати потребне податке о имену и презимену аутора, наслов дела, књижевни род и врсту.

Име и презиме аутора	Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста
	„Божур“		
	„Међу својима“		
Стефан Митров Љубиша		епика	

	4
--	---

9. На основу датог примера напиши о којој књижевнонаучној врсти припада дати одломак.

Понедељак, 15. јуна 1942.

Рођендан сам прославила у недељу по подне. Приказивали смо филм „Чувар светионика“ (са Рин-Тин-Тином), који се много свидео мојим другарицама. Дивно смо се забављали. Било је пуно дечака и девојчица. Мама стално жели да сазна за кога се ја мислим удати.

А. Врста: _____

Б. Назив дела: _____

Г. Коме је овај текст упућен? _____

	3
--	---

10. Како се назива облик казивања који препознајеш у следећем примеру? Одговор напиши на линији.

Чедо моје слатко и утехо старости моје, „Сине, слушај моје речи, приклони ухо своје ка мојим речима и нека не пресахну источници живота твога, сачувај их у свом срцу“.

Назив облика казивања је: _____

	1
--	---

11. Пажљиво прочитај дате стихове и одговори на тражене захтеве.

Јер хоћу да влада бескрајна тишина
И да мртви чују хук борбене лаве,
Како врућим кључем крв пенуша њина
У деци што кликћу под окриљем славе.

А. Стихови су из песме: _____

Б. Песник је: _____

В. Врста лирске песме: _____

Г. Напиши назив стилске фигуре коју препознајеш у подвученим речима:

	4
--	---

12. Поред сваке песме напиши ком циклусу песама припада.

а) „Мали Радојица” _____

б) „Иво Сенковић и ага од Рибника” _____

в) „Смрт војводе Пријезде” _____

	3
--	---

13. Прочитај наведени дијалог и на линији напиши ко изговара наведене реплике.

_____ : Добро јутро желим, мајсторице.

_____ : Каква је ово свиња? (Чепећи се.) Драги мој, где си ти тај епикат научио да у собу ноблеса уђеш без куцања, без компламентa? Знаш ли ти да могу тако на пединтере повикати да те чак на сокак истерају?

_____ : Ја не знам шта ви говорите, мајсторице?

_____ : Рифтик, рифтик, он неку мајсторицу тражи.

	4
--	---

14. Пажљиво прочитај и заокружи тврдње које се не односе на елегију.

а) песма садржи тужна и сетна осећања;

б) има устаљену песничку форму;

в) завршава се срећно;

г) Основни мотиви елегије су животна пролазност,

губитак драгих бића, жал за младошћу и неостварене љубави.

	1
--	---

15. Присети се дела из којих су наведени ликови и одговори у ком су породичном односу и из ког су књижевног дела.

Ликови:

Богдан Јакшић и Анђелија

Однос: а) брати и сестра б) девер и снаја в) муж и жена

Назив књижевног дела: _____

	2
--	---

16. Испод сваког одломка напиши ком типу књижевног стваралаштва он одговара: ауторској или народној књижевности.

А. „Када је Свети Сава ишао по земљи,
Још пре свога рођења,
Док се звао Растко,
Као што иде и сада,
Само га не видимо,
А можда је то било и доцније.

Кренуо је Савиним стопама,
Ка Савином извору
Ка Савином врху
Куда и ми идемо,
Јер другог пута и нема.”

Тип књижевног стваралаштва: _____

Б. „Пошао свети Сава преко једне планине, па сrete ђавола. Кад га ђаво угледа, уплаши се и шћедне да побегне, али не могне, па се тада сретну на путу. Свети Сава рекне ђаволу: „Помози Бог!“ а овај одговори: „Није ти за тим стало.“ — „Како си?“ рече Свети Сава; а ђаво му одговори: „Шта је теби брига, како сам.“ — „Куда хоћеш?“ Упита га свети Сава; а овај одговори: „Ни за тим ти није стало.“ — „Шта би радио?“ рече свети Сава; а овај му одговори: „Радио бих башчу, кад бих имао мршаве земље и таквог ортака.“

Тип књижевног стваралаштва: _____

	2
--	---

17. Одреди облик казивања (форму приповедања) у датом примеру.

„Скитница и Сељак још мало су поседели, а онда и њих савлада умор. Човек се много умори путујући по дугачкој пустој стази на којој каменчићи пуштају корење.“

Облик казивања: _____

	1
--	---

18. На линији на пиши како се зове строфа од:

а) два стиха: _____

б) пет стихова: _____

	1
--	---

19. Прочитај стихове из народне епске песме „Диоба Јакшића”. Које стилске фигуре препознајеш у наведеним стиховима? Заокружи слово испред једног тачног одговора.

„Соко њему писком одговара:
Мени јесте без крила мојега,
Као брату једном без другог.“

- а) епитет, реторско питање, метафора
- б) оноματοпеја, поређење, персонификација
- в) епитет, метафора, оноματοпеја

	1
--	---

20. Међу понуђеним примерима заокружи слово испред оног у којима препознајеш хиперболу.

- а) Стас му је прав како свећа, а корак сигуран.
- б) Јанку се чинило да би преко света отишао за овим играчима.
- в) Дрво је било криво као уже и веома ниско.
- г) Он више не сме мислити о својим зеленим ливадама.

	1
--	---